

Kurzus kódja(i): FLM-401.36, FEN-170.53

Kurzus címe: Vizuális kommunikáció

Tanár neve: Margitházi Beja

Kurzus időpontja, helye: kedd 10 30-12 00, 34-es terem

Vetítések időpontja, helye: –

Kurzus típusa: Előadás

Kurzus leírása: A féléves előadás során a vizuális kommunikáció kutatásának több lehetséges aspektusát tekintjük át. Ehhez egy multidiszciplináris megközelítést alkalmazunk, így a kognitív pszichológia, szemiotika, retorika, tartalomelemzés, feminizmus és kultúrakutatás elméleteinek irányából vizsgáljuk a tömegmédiák hétköznapi vizuális megjelenéseit (újság, plakát, reklám, híradó, film, internet, stb.). Az egyes órákon az adott elmélet főbb alapállításainak felvázolása után több vizuális példa segítségével világítunk rá arra, hogyan működhetnek közre ezen különböző tudományágak, elméletek és módszerek az adott látványok létrehozásában, megértésében, illetve értelmezésében.

TEMATIKA

Bevezetés: a vizuális kommunikáció területei.

Percepció: vizuális észlelés.

Kognitív tudomány: látás és megismerés.

Szemiotika és vizualitás: képek és jelek.

Vizuális retorika: vizuális alakzatok.

Vizuális narráció: kép és elbeszélés.

Tartalomelemzés: a vizuális tartalomelemzés módszerei.

Pszichoanalízis: szubjektum, szexualitás, tudatalatti.

Feminizmus: a nők reprezentációja, vizuális öröm.

Kritikai kultúrakutatás és vizuális kommunikáció.

Összefoglalás: módszerek, elméletek és tudományágak keresztmetszetében.

Kurzus teljesítésének követelményei: A féléves előadás írásbeli vizsgával zárul. Az írásbeli vizsga tananyagát a kötelező irodalom és az előadások anyagai jelentik.

Az előadásokon való részvétel – a témára való tekintettel – feltétlenül ajánlott.

A félév végi vizsgára bocsátás feltételei:

1. a félév közepi zh-n elérhető pontszám legalább 50%-ának teljesítése.
2. házidolgozat leadása (idejében leadott házidolgozat hiányában nem lehet írásbeli vizsgát tenni).

Vetített filmek: –

Kötelező / ajánlott irodalom: KÖTELEZŐ IRODALOM

1. Alva Noe–Thompson, Evan: Bevezetés. In: Blaskó–Margitházi: *Vizuális kommunikáció szöveggyűjtemény*. Typotex, 2010. 27–44.
2. Sacks, Oliver: *Antropológus a Marson*. Osiris, 2005. *Látva nem látni* c. fejezet: 131–164.
3. O'Sullivan, Tim–Dutton, Brian–Rayner, Phillippe: *Médiaismeret*. Korona, 2002. 64–85. (A *Szemiotika* c. résztől A *narratív kódok* c. részig)
4. Roland Barthes: *Mitológiák*. Európa, 1983. 5–26., 33–38, 61–64., 85–96, 117–126.
5. Kibédi Varga Áron: A szó-és-kép viszonyok leírásának ismérvei. In: Bacsó Béla szerk.: *Kép, fenomén, valóság*. Kijárát, 1997. 300–329. old.
6. Kibédi Varga Áron: Vizuális argumentáció és narrativitás. *Athenaeum*. 1993/4. 166–180. old.
7. Kenney, Keith–Scott, Linda M.: A vizuális retorika irodalmának áttekintése. *Enigma*, 2010. ősz.
8. Babbie, Earl: Beavatkozás-mentes vizsgálatok: A tartalomelemzés. In: Uő.: *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata*. Balassi, Budapest, 1995. 338–356.

-
9. Doane, Mary Ann: Film és maszk. A női néző elmélete. *Metropolis* 2000/4. 24–36.
 10. Belinszki Eszter: A kritikai kultúrakutatás a médiaelemzés gyakorlatában. *Médiakutató* 2000. 1. 61–75.
 11. Dick Hebdidge: A stílus mint célzatos kommunikáció. *Replika*. 1995. 6. 181–200.
 12. Berger, John: *Mindennapi képeink*. Corvina, 1990. 1–36., 47–68.

AJÁNLOTT IRODALOM

Kézikönyvek

1. Griffin, Em: *Bevezetés a kommunikációelméletbe*. Harmat, 2001. Vonatkozó fejezetei: 302–316., 334–358., 456–468.
2. Smith, Kenneth–Moriarty, Sandra–Barbatsis, Gretchen–Kenney, Keith: *Handbook of Visual Communication: Theory, Methods and Media*. Manwah, N.J.: Lawrence Erlbaum Associates, 2005.
3. Van Leeuwen, Theo: *Handbook of Visual Analysis*. London: Sage Publications, 2001.
4. Rose, Gillian: *Visual Methodologies: An Introduction to the Interpretation of Visual Materials*. London: Sage Publications, 2001.
5. Sturken, Marita–Cartwright, Lisa: *Practices of Looking: An Introduction to Visual Culture*. Oxford University Press, 2001.
6. Blaskó Ágnes–Margitházi Beja: *Vizuális kommunikáció szöveggyűjtemény*. Typotex, 2010.

Az egyes témákhoz ajánlott további szakirodalmat lásd az órán.
